

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 11 0 У 023722 20 Увп
Бања Лука, 28.4.2021. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија, Страхине Ђурковића предсједника вијећа, Душка Бојовића и Смиљане Мрша чланова вијећа, уз учешће записничара Тамаре Кочић, у управном спору по тужби Б. С. из Б., заступаног по пуномоћнику В. П. адвокату из Б. (у даљем тексту: тужилац), против рјешења број ... од 28.9.2018. године Фонд ... (у даљем тексту: тужени), у предмету остваривања права на сразмјерну старосну пензију, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Бањалуци број 11 0 У 023722 18 У од 17.6.2020. године, у нејавној сједници одржаној дана 28.4.2021. године донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Одбија се захтјев тужиоца да му тужени надокнади трошкове поступка.

Образложење

Побијаном пресудом је, у ставу 1. изреке одбијена тужба против оспореног акта (погрешно у пресуди означеног бројем „9002/91-1-1-1810.0-11693/18“) којим је одбијена жалба тужиоца изјављена против рјешења Филијала Б. број ... (број поменутог предмета „9002/91-1-1-1810.0-11693/18“) од 28.9.2018. године, којим је тужиоцу признато право на сразмјеран дио старосне пензије у износу од 88,59 КМ мјесечно почев од 20.4.2018. године, са усклађивањем за 2,5% тако да почев од 1.6.2018. године износи 90,80 КМ. Ставом 2. изреке пресуде је одбијен захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је разлозима да како је тужилац дана 20.7.2018. године поднио захтјев за остваривање права на старосну пензију, правилно му је то право признато 3 мјесеца уназад од подношења захтјева, у смислу члана 131. став 2. Закона о пензијском и инвалидском осигурању („Службени гласник РС“ број 134/11, 82/13 и 103/15, у даљем тексту: Закон о ПИО), јер је на дан 20.4.2018. године од којег му је признато право испуњавао услове за старосну пензију, са навршених 66 година 1 мјесец и 5 дана живота и укупним пензијским стажом од 35 година 9 мјесеци и 16 дана, у који му је поред пензијског стажа оствареног у Републици Српској урачунат и стаж осигурања остварен у бившој СР БиХ и Републици Хрватској. Стога су без основа приговори тужиоца да му је право на

пензију требало признати почев од 15.3.2017. године када је навршио 65 година живота, јер је захтјев за остваривање права на старосну пензију поднио тек 20.7.2018. године, тако да му је то право правилно признато од 20.4.2018. године, сходно чему су без основа и његови наводи да је раније поднио захтјев за остваривање права путем других носилаца осигурања, јер се такав захтјев односио на издавање потврде о стажу осигурања а не за остваривање права на пензију.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев), тужилац оспорава њену законитост из разлога садржаног у члану 35. став 2. Закона о управним споровима („Службени гласник РС“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС) који се односи на повреду закона, другог прописа или општег акта. Истиче да му почетак остваривања права на старосну пензију није правилно признат, јер је процедура регулисања права на пензију почела тећи још од 4.11.2016. године када је поднио захтјев за потврду стажа и остваривања стажа у двоструком трајању, како би са подацима које добије реализовао право на старосну пензију. Будући да су ти подаци приспјели накнадно, настављена је процедура реализације права на пензију, о чему постоје докази у електронском облику код туженог, при чему је видљиво да је дана 19.7.2017. године тужени запримио захтјев Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање Републике Србије за потврду стажа осигурања, у складу са Споразумом између Савезне Републике Југославије и БиХ о социјалном осигурању, па да такође постоји ургенција Хрватског завода за мировинско осигурање од 18.5.2017. године, а и обавијест тог завода од 18.4.2017. године, као и обраћање Завода за пензијско и инвалидско осигурање Републике Словеније од 20.2.2017. године према Споразуму о социјалном осигурању Републике Словеније и БиХ, сходно чему је нејасно чиме се тужени руководио када му је ускратио дио права који се односи на почетак остваривања права на старосну пензију. То из разлога што је у члану 116. став 2. Закона о ПИО прописано да ако је за рјешавање захтјева за остваривање права, неопходна примјена међународног уговора о социјалном осигурању, захтјев (који се у овом предмету односи на дан 19.7.2017. године) се сматра уредним када тужени Фонд од иностраних носилаца осигурања заприми податке неопходне за рјешавање, у вези са чим је тужени повриједио материјални пропис на његову штету, јер он као неука странка ужива правну заштиту у смислу одредаба Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“ број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18 у даљем тексту: ЗОУП). Предлаже да се побијана пресуда преиначи у његову корист или да се укине и предмет врати на поновно одлучивање, а тужени да му надокнади трошкове поступка.

Тужени у одговору на захтјев остаје код разлога оспореног акта, истичући да је тужиоцу право признато почев од 20.4.2018. године јер је испуњавао услове и за 3 мјесеца уназад од подношења захтјева, па његов приговор да му је то право требало признати од дана када је навршио 65 година живота нема законског упоришта, у вези са чим се тужилац и не позива ни на један законски пропис. Предлаже да се захтјев одбије.

Размотривши захтјев, одговор туженог, побијану пресуду и остале прилоге у списима предмета, на основу члана 39. ЗУС-а, одлучено је као у изреци ове пресуде из слjedeћих разлога:

Из података списка произилази да је тужилац дана 20.7.2018. године поднио захтјев за остваривање права на старосну пензију, па је у проведеном поступку утврђено да је рођен 15.3.1952. године и да на дан 20.4.2018. године има навшених 66 година 1 мјесец и 5 дана живота а укупни пензијски стаж му износи 35 година 9 мјесеци и 16 дана, који је остварио у бившој СР БиХ, Републици Српској и Републици Хрватској, сходно чему испуњава услове за остваривање права на сразмјерни дио старосне пензије у складу са одредбама члана 41. до 43. Закона о ПИО у вези са одредбама члана 177. и 178. истог закона, тако да му је рјешење Филијала Б. признато право на сразмјеран дио старосне пензије почев од 20.4.2018. године, то јест 3 мјесеца уназад од подношења захтјева, сходно одредби члана 131. став 2. Закона о ПИО. То рјешење је потврђено оспореним актом и оснажено побијаном пресудом, са разлoзима који су већ изнесени у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Правилност побијане пресуде се не може довести у сумњу наводима захтјева.

Чланом 131. Закона о ПИО је прописано да право на старосну пензију осигураник има од првог наредног дана након престанка осигурања, под условом да је захтјев за остваривање права поднесен у року од 3 мјесеца од престанка осигурања (став 1), а ако је захтјев за остваривање права поднесен послије истека рока из става 1. тог члана, право на старосну пензију осигураник има од дана подношења захтјева и за 3 мјесеца уназад ако су на тај дан испуњени услови за остваривање права (став 2).

Како је тужилац захтјев за признавање права на старосну пензију неспорно поднио дана 20.7.2018. године, то му је у смислу члана 131. став 2. Закона о ПИО правилно признато право на сразмјерну старосну пензију 3 мјесеца уназад од дана подношења захтјева, то јест од 20.4.2018. године, јер је на тај дан испуњавао услове за старосну пензију, будући да је имао навршених 66 година 1 мјесец и 5 дана живота а пензијски стаж му износи 35 година 9 мјесеци и 16 дана, који је остварен у бившој СР БиХ, Републици Српској и Републици Хрватској, како је то правилно и образложено у рјешењу Филијала Б., које је одбијањем жалбе тужиоца потврђено оспореним актом те оснажено побијаном пресудом.

При томе је правилно одбијен приговор тужиоца да му је право на старосну пензију требало признати од дана када је напунио 65 година живота, то јест од 15.3.2017. године, у вези са чим не стоје ни приговори тужиоца да је туженом путем других носилаца осигурања, то јест из Републике Србије, односно Републике Хрватске и Републике Словеније, поднесен раније захтјев за остваривање права на сразмјерни дио старосне пензије у складу са међународним споразумима који су закључени са тим републикама, а то из разлога што су се ти захтјеви, како то и произилази из списка предмета, неспорно односили на достављање потврде о стажу осигурања, а не на подношење захтјева за остваривање права на старосну пензију, како је то правилно образложено у побијаној пресуди, које разлоге у потпуности прихвата и овај суд.

С обзиром на изнесено, по оцјени овог суда, како ни остали наводи туженог нису могли утицати на другачије одлучивање у предметној управној ствари, произилази да побијаном пресудом није остварен ниједан од разлога из одредбе члана 35. став 2. ЗУС-а

који би био од утицаја на њену законитост, па се захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40. став 1. истог закона, одбија.

Како је предметни захтјев одбијен, нису испуњени ни услови да се у смислу члана 49а. ЗУС-а тужени обавезе да тужиоцу надокнади трошкове поступка, како трошкова управног спора у погледу којих је и одбијен побијаном пресудом, па тако и предметног захтјева.

Записничар
Тамара Кочић

Предсједник вијећа
Страхиња Ђурковић

Тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић